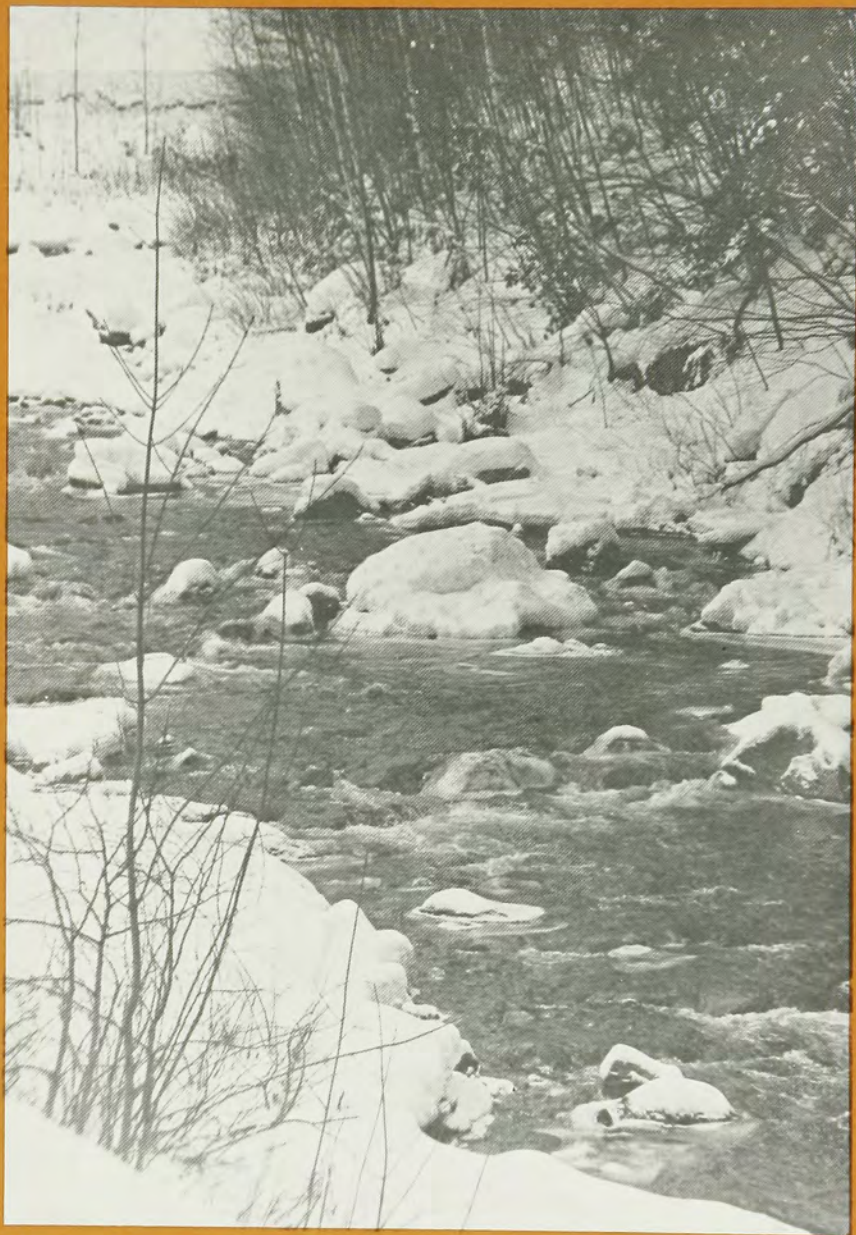

ГРУДЕНЬ 1975 DECEMBER

АЖАК

КЛИЧЕМО "СОС!!!" ДО ВСІХ ДОВЖНИКІВ!

Як ми остерігали наших читачів у попередньому числі "Юнака" та "Готуйсь", що Поштовий Уряд Канади може нам відібрати привілей висилки журналів т. зв. другою класою, ця небезпека для правильної появи й існування пластових журналів вже не тільки грозить, але **заіснувала**. Ми втратили привілей дешевої висилки журналів другою класою, бо більшість відборців не ввели передплати.

Не зважаючи на наші постійні упіснення, більшість відборців журналів, на жаль, не є передплатниками, але післяплатниками. Кличемо на порятунок і віримо, що довжники відізвуться на наше "СОС".

**Адміністрація журналів "Готуйсь"
і "Юнак"**

"ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО"

можна набути

- в Канаді: у Пластовій кооперативі "ПЛАИ"

PLY Ltd., 768 Queen St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada.

- у США: у пластовій крамниці "МОЛОДЕ ЖИТТЯ"

Molode Zytia, 304 E., — 9 St.,
New York, N. Y., 10003, USA.

ЦІНА — \$9.00

- Замовлення з інших країн треба спрямовувати до Адміністрації "Юнака":

"Yunak" — Magazine,

2150 Bloor St. W.

Toronto, Ont. M6S 1M8, Canada

- Пвищі ціни важні при закупі у крамниці. При позамісцевих замовленнях треба долучити по 75 центів за примірник на поштову пересилку.

ПЛАСТОВА КРЕДИТІВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає ПОЗИКИ

та

- приймає ОЩАДНОСТІ.

- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.

- Урядові години:

вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.

Phone: 769-9998

Пластуні і Пластунки в Торонті!

**СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!**

Річна передплата: США і Канада — \$9.00; Австралія — 5.50 австр. дол; Австрія — 100 шілінгів; Аргентина — 10.00 пезів (нових); Бельгія — 150.00 бел. франків Велика Британія — 2.00 фунти; Італія — 2,000 лірів; Німеччина — 12.50 нім. марок; Франція — 15 франц. франків.

Ціна одного числа: у США і Канаді — 90 центів.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2150 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1M8, Canada Tel.: (416) 769-7855

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1M8, Canada — Canada.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

Second class mail registration number 2185 ● Printed by Kiev Printers Ltd., 860 Richmond St. W., Toronto 3, Ont

ЮНАК

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

ГРУДЕНЬ 1975 Ч. 12 (148) РІН XIII

Інтернаціональне стандартно-серійне число, 0044-1384

Редагує колегія.

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович.

Члени редакційної колегії:

ст. пл. Уляна Близнан,

пл. сен. Тоня Горохович,

гетьм. вірл. Ксеня Одежинська,

ст. пл. Юрій Павлічко,

пл. сен. Олександра Юзенів.

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віну читачів.

З М І С Т

2 Гутірня з юними друзями	Подруга Гребля
3 Звернення Головних Булавних до Юнацтва	Л. Крупа і П. Содоль
Киянка	Л. К.
4 Чота Крилатих	Юра Шнурмеляк
5 Сучасні визначні українці — Рената Бабак	О. К.
6 З пл. зайнять у домівці — Вчимося колядувати	**
7 Що знаєте про нурені у ст. пластунстві? Чота Крилатих	**
Цвір	Б. Новаль
8 Молоде перо:	
Сонце сходить за горами	Ортеп
Тихий алярм	Т. Марчук
9 Моя собака	Л. Турченко
З нашої природи — Хутрові птахи	В. Пархоменко
10 Фоторепортер питає:	
Чому ти вирішив скласти 3-тю пробу?	**
11 Цукрове дерево	Розбанич
12 На мандрівці з юнаками	**
13 Гумор	**
16 ГПБ дякує за привіти	**
Куток філіяліста: Пригоди пластуна-збируна	Ю. Олійник
17 Сторінка молодшого юнацтва:	
Спортовий вишн. табір	А. Соневицький
Присвоюймо собі більше українських слів	**
18 Один день у Блюмгерденфільді	Р. Юзенів і Ю. Турчин
20 Хроніка	
23 Мої вареники	П. Пупчин
24 Спорт	
26 Небезпери зимових спортів	
27-28 Замість квітів на могили, Датки не пресфонд	

● На обиладинці: Зимовий краєвид — фото ст. пл. гетьм. вірл. Ксені Одежинської.

● Ілюстратори цього числа: ст. пл. Христя Велигорська-Сеньків, пл. сен. Дарія Даревич, пл. юн. Богдан Новаль, ст. пл. Т. Ліщинський, ст. пл. Юрій Олійник, пл. сен. Володимир Пилишенно-Гарпун, ст. пл. Роман Юзенів, п. Марія Шкурна.

Що знаємо про театр і його ролі в житті людей, народів?

Лябораторією духового життя хоче бачити свій театр сучасний український глядач, і в цьому призначення сцінічного мистецтва.

(Лесь Танюк, Литаргія українського театру)

Сцена з „Казки про втрачений час”
у Донецькому Обласному Театрі
Ляльок

Дорогі Юні Подруги і Друзі!

На лекції літератури, ко ли була мова про значення театру та його ролі в житті людини і народу, і коли Оксана запитала чому справді театр такий важливий, аж кількох учнів обурилися:

— Ну й запитання! А до кіна чого ходиш? А на телевізію чого дивишся?

Тоді мені довелося розповісти деяку теорію про театр і про його історію. Думаю, що й Вам ці короткі дані будуть цікавими. Можуть пригодитися і в школі. А головна мета їх, щоб Вас заохотили відвідувати театр, саме театр, не тільки кіно чи задовольнятися телевізією.

Дивлячись на живих людей — артистів у театрі, мимоволі піддаємося їх переживанням, настроям, розуміємо їх конфлікти поділяємо їх ідеали, ненавидимо зло, що є причиною конфліктів. Це справді діється так, як у лябораторії, бо на нашу духовість діє вплив автора драматичного твору, гра артиста, декорації, світляні та всі інші сценічні ефекти. Будучи в театрі на комедії, сміємося із людських хиб, пізнаємо характери, перебуваючи в опері, насолоджуємося всіма елементами мистецтва, але в найбільшій мірі співом. Дехто каже, що ми тому любимо театр, кіно, що завдяки ним можемо втекти від дійсності хоч би на короткий час. Дійсність часто надто великий для нас тягар.

— У молодших клясах ми вчилися, що театр дуже старий, що в поганських святах Коляди, Івана Купала, у похороні Ярила — бога літа, у весняних іграх “Ляля”, коли вибирають королеву весни, у “Воротарі” з його танцями, пантонімами, у весільній обрядовості є вже драматичні елементи. Але коли справді почалися театральні вистави? — цікаві були знати учні.

Учням було дивно, коли я розповіла, що у V і VI ст. релігійна секта гностиків увела в

церквах драматизовані Богослужби. А тоді Візантійська Церква, щоб притягнути до церкви більше вірних, почала показувати драматизовані події з життя Христа (Різдво, В’їзд до Єрусалиму, смерть Христа, Водохрища) та інші біблійні події. Вам відомо, що згодом прийшла в Україну через Польщу релігійна драма. У чисто релігійні представлення почали додавати світські елементи, вводили гумористичні персонажі, такі, як шинкарі, шахраї, підлабунники, губаті, патлаті потвори у т. зв. інтермедіях. І тоді релігійна драма мусіла вийти з церкви. Театр знайшов місце у міщанських братствах.

Найранішими пам’ятками інтермедії, що дала початок українській комедії, є дві інтермедії у драмі “Смерть Івана Христителя” поляка Якуба Гаватовича, яка була виставлена у Камінці Струмівській біля Львова 1619 р. Критики твердять, що їх мистецька вартість висока, на рівні світової тогочасної драматичної літератури.

— А що є вертепна і шкільна драма, про яку ми вчилися? — питали учні.

Я радо оповідала їм, але Вам, Подруги і Друзі, про це доведеться мені розповісти в черговому числі. Це дуже цікава історія, як і взагалі історія розвитку самого театру. Нема змоги довше зупинятися над цим матеріалом на лекціях у наших суботніх школах. А є про що оповідати. Історія українського театру й драми має свій окремий шлях. Хотілося б Вас познайомити з нею, бо це відкрило б перед Вами багато скарбів нашої культури. Коли б тільки Ви вміли користуватися своїм “Юнаком”, у ньому багато дечого знайдете такого, що Вам пригодилося б у школі й в житті. Буду вдячна за Ваші голоси в цій справі.

Скоб!

Подруга Гребля

ЗВЕРНЕННЯ ГОЛОВНИХ БУЛАВНИХ ДО ЮНАЦТВА У СПРАВІ ГОЛОДІВКИ 12-го СІЧНЯ

Дорогі Юначки і Юнаки!

Головна Пластова Булава видала заклик до всіх пластунів у вільному світі, щоби прилучилися до новонародженої традиції, проголошеної у самвидавних матеріалах з України В. Чорноволом, і провести 12-го січня одноденну голодівку, так як її проводять у тюрмах і концентраційних таборах ССРСР українські в'язні.

Заклик Головної Пластової Булави прийняли усі голови Крайових Пластових Старшин, які були зібрані на нарадах у Нью-Йорку в дні 24-27 жовтня 1975 року, і був поміщений у нашій пресі.

Згідно із ним доручено:

1. Провести голодівку 12-го січня серед пластового сеньйорату, старшого пластунства і юнацтва від 14-го року життя вгору. Заощаджені із голодівки гроші переслати до Головної Пластової Булави, яка передасть їх повністю, як дар Пласту, на акцію допомоги переслідуванім в Україні.

2. Переводячи цю голодівку при своїх щоденних зайняттях, треба старатися звернути на це увагу чужого довкілля, вияснюючи її причину, та цим збільшити кількість прихильників для міжнародної акції в обороні українських в'язнів у ССРСР.

Отже всі юначки й юнаки від 14-го року життя обов'язково беруть участь у голодівці в дні 12-го січня — Дні Солідарности, а молодші юначки й юнаки за дозволом батьків — добровільно. Закликайте при цьому Ваших батьків, знайомих, членів інших українських молодечих організацій прилучитися до Дня Солідарности, щоб наші брати та сестри на Україні мали живий доказ, що вони не самі у своїх змаганнях за волю і справедливість, — що ми всі з ними!

С К О Б !

П. сен. Люба Крупа Пл. сен. Петро Содоль
Гол. Булавна УПЮ-ок Гол. Булавний УПЮ-ів

З подорожнього записника

К И Я Н К А

Вона стояла в брамі дому, що напроти Андріївського собору. А доми старі, старенькі, з малими віконечками, при кам'янистій дорозі, що по ній ходили з Подолу на Княжу Гору ще княжі дружинники.

Собор Св. Андрія у Києві.

Вона стоїть, і мені дуже кортить поговорити з нею. На моє принагідне питання відповідає, без так помітного здивування в інших прохожих, українською мовою. Питання за питанням, і ми надобре розговорились. Довідаюся цілу довголітню історію і перипетії відновлення Андріївського собору, а й про те, що ось тут за рогом фундаменти Десятинної церкви. А ці сходи, що з її подвір'я, ведуть скороченим проходом до них. І ще радить вона мені обійти собор, щоб поглянути на краєвид.

На прощання хочеться їй щось подарувати. У пригоді стає хустина на голову, яку прошу її прийняти. Вона дуже збентежена і не хоче брати, але я залишаю її і збігаю поза городи собору. А там... тільки... О, Києве мій! З якого боку не глядіти на тебе, однаково прекрасний!

Але коли повертаюся, ця жінка стоїть ще в брамі і підбігає до мене, віддаючи мій скромний подарунок. Чому — питаю. "Як же я можу брати дарунок від вас? Я не можу, ...бо я не маю вам що дати".

Кожний раз, коли пригадую собі цю подію, заперечую усім песимістам, що твердять "Київ чужий, не наш!..." Ні, він не пропав, коли в ньому такі гідні — горді киянки.

Л. К.

ЧОТА КРИЛАТИХ

(Уривок)

Самохід станув перед полковою канцелярією Хорунжий вискочив перший і за хвилину стояв уже перед своїм отаманом.

— Добре, що ви вже є! — закликав з полегшею комендант полку. — У столиці дається відчувати брак пробоевої чоти. Я скажу скликати збірку куреня, що стоїть у Ляхівцях, з нього виберете собі п'ятдесят люда і утворите зразкову чоту пробоевиків.

— Наказ, пане отамане! — сказав хорунжий і, виходячи з канцелярії полку, взявся правою рукою за вухо, з якого чомусь аж тепер стала капати кров. За якої чверть години стояли перед командуванням полку вистроєні чотири сотні "старої" і "середньої" війни, до якої вже встигли примішатися також охочі вояки з колишнього австрійського війська. Коменданти сотень стояли з боків, перед сотнями став на порозі домівки командування хорунжий Крук і сказав:

— Товариші стрільці! Я хорунжий Крук! На наказ отамана маю собі зібрати пробоеву чоту, але ця чота має складатися з добрих вояків. Відважні! Вірні! Слухняні! Витривалі на холод і голод! Готові на все, хоч би покласти у бою за Рідний Край свою голову. Мусять бути легкі і зручні, тож не сміють мати жадних наплечників ні клунків. Кріс, багнет, ручні гранати і набої — це ваші пакунки і майно. Все інше — діло обозу! Даю вам п'ять хвилин до надуми. Хто рішиться на все те, що я сказав, добровільно потім зголоситься до мене!

По п'ятих хвилинах станув хорунжий на порозі і закомандував:

— Курінь, позір! Рішені на все пробоевики, без своїх клунків, виступити перед мене!

Сталася дивна річ. На хвилину зробилась якась страшна суматоха, під час якої було чути лише стукіт спадаючих на землю тяж-

ких наплечників. А в хвилину потім стояли вже перед хорунжим вистроєні в довжезний ряд стрільці і підстаршини — всі чотири сотні! За їхніми плечима лежали на поталі кинені наплечники, подвір'я виглядало на якесь побоєвище, де воювали з собою наплечники...

Хорунжого піднесло з утіхи, наче б він справді був крилатий Крук...

— Це неможливе, — хоча дуже гарне з вашого боку! — сказав хорунжий, розвівши безрадно рвками і всміхаючись до запалених вояків. — Вернись!...

Стрільці усталися знову в сотні і ждали, що буде далі. Хорунжий був у клопоті. Правда, — він міг перейти здовж сотень і вибрати собі п'ятдесят хлопців по своїй волі, та тепер, коли цілий курінь вшанував його таким довір'ям, він завагався і думав, що робити. Та з чого тут вибирати, коли всі хлопці як один, ні гірший ні ліпший один від одного... Нагло блиснула в його голові щаслива думка, що пророкувала добрий вихід з клопоту. Нагадавши свій дивний сон до полудня у вагоні і заголовок любовної картки від Марійки, він станув на порозі і закомандував:

— Всі охочі, що мають прізвиська птахів, виступити вперед.

В одній хвилині вийшли із сотень малі групи стрільців, до них пристали і деякі підстаршини — і всі вони усталися рядом перед Круком. Він перечислив їх очима, хвилину подумав і промовив:

— Тридцять три! Юрко тридцять чотири, а мій Дятел тридцять п'ятий. Ще бракує п'ятнадцять пробоевиків... Всі охочі з іменами звірів — виступити!

Від сотень відділилися менші гуртки і долучилися до "птахів". (Так постала Чота Крилатих).

СУЧАСНІ ВИЗНАЧЕННЯ УКРАЇНЦІ

СПІВАЧКА — РЕНАТА БАБАК

В останньому році українці в США і Канаді мали вперше нагоду слухати нашу співачку, меццо-сопрано Ренату Бабак, що недавно ще виступала в Канаді та Італії як член советської опери "Большой".

У 1973 році вона була на гостинних виступах поза кордоном Советського Союзу і залишилася на заході, а в 1975 році вперше виступила як вільна людина із своїми самостійними концертами.

Її перша зустріч з українською громадою в США була на Святі Державности в Нью-Йорку. Ця подія була немов символічна. Співачка вперше співала як вільна людина.

У своїх інтерв'ю з американськими журналістами для преси, телевізії і радія Рената Бабак виразно підкреслила: "Я українка!"

І що український народ найбільше переслідований у цілому СССР, а зокрема в Україні!

Доказом її глибокого патріотизму та розуміння було також те, що вона своє перше самостійне турне серед українців у США посвятила на Фонд Катедр Українознавства у Гарвардському університеті. У квітні 1975 року Рената Бабак виступила з першим самостійним концертом у славній серед музиків залі "Карнегі Голл" у Нью-Йорку. Її великий голос та гарна поява на сцені викликали захоплення серед українців, що заповнили велику залю вщерть, як теж зацікавлення американського музичного світу, а з цим і численні критики у передових американських часописах.

ТЕАТР

Однак для нас і наших молодих читачів — поруч із славою Ренати Бабак як першокласної співачки і солістки — цікаве те, що вона виступала на найкращих сценах світу і що вона так щиро та безпосередньо включилася в українську спільноту. На програмках концерту Ренати Бабак у Карнегі Голл вона пише так: "Привіт Вам, усім українцям на волі! Мої концерти у Вашу честь! Здобувши свободу, стараюся тепер добитися на вершини мистецького життя цієї країни, та не лише як Рената Бабак, але в ім'я і з ім'ям України. Зокрема вітаю молодь. Подивляю її прив'язаність до українських традицій, її творчий труд, її прекрасну ініціативу, яка за допомогою всієї української громади звершується в Гарвардський Центр Українських Студій. Я хочу разом з Вами віддати частину своєї праці для підтримки розвитку українознавчих студій у Гарвардському університеті!"

Сьогодні ім'я Ренати Бабак добре вже відоме серед великої української громади у Північній Америці. Але одночасно воно відоме також серед американців, які подивляють не лише її голос, але її відданість своїй батьківщині — Україні.

О. К.

ВЧИМОСЯ КОЛЯДУВАТИ

Незадовго пластуни й пластунки підуть, як щороку, з колядою по українських домах, щоб дати доказ, що молодь наша не забуває староукраїнського гарного звичаю і традицій.

Але щоб ця коляда була справді успішною, треба нам конче до неї завчасу підготувитися, а не в останній хвилині, вже виру-

шаючи з домівки, пробувати, чи всі вміють хоч "Бог предвічний". Тож посвятімо в грудні принаймні частину гурткових чи навіть курінних сходин на вивчення колядок і спробуймо додати до нашого дуже скромного репертуару принаймні одну-дві не надто відомі "виспівані" колядки.

А В КУЦІВЦІ ЦЕРКВУ БУДУЮТЬ

(Гуцульська колядка)

А в Куцівці церкву будують. Радуйся!
Радуйся, земле, єсть Ти Син Божий
Днесь народився. (Приспів)
Збудували церкву із трьома верхами. Радуйся!
(Приспів)
Із трьома верхами, із трьома вікнами. Радуйся!
(Приспів)

А в перше віконце скочило сонце. Радуйся!
(Приспів)
А в друге віконце ізійшов місяць. Радуйся!
(Приспів)
А в третє віконце улетів янгол. Радуйся!
(Приспів)

У ГЛИБОКІЙ ДОЛИНІ

(Бойківська колядка)

В глибокій долині зірка ся з'явила,
Де Пречиста Діва Мати Сина породила. (2)
А як породила, так Йому співала:
"Люляй, люляй, мій Синочку, а я буду спала".
(2)
"Мамо, моя Мамо, почекай годину,

А я піду так до раю, принесу перину". (2)
"Сину Ти, мій Сину, де ж Ти того годеи?
Єще нема дві години, як Ти ся народив". (2)
"Мамо, моя Мамо, чом же я не годеи?
Я створив небо й землю і сам ся народив".
(2)

Відзнана куреня "Чота Крилатих"

ЧОТА КРИЛАТИХ ("Чок")

Основний Пласту О. Тисовський (другий справа),
Начальний Пластун Северин Левицький (третій) і
члени куреня "Чоти Крилатих"

Курінь УСП-ів "Чота Крилатих" заснувався в 1946 році у старому німецькому місті Авгсбурзі, у переселеному таборі "Зомме Казерне".

Група молодих юнаків вибрала назву для свого куреня з широко відомої в Україні пригодницької книжки письменника Юри Шкрумеляка п. з. "Чота Крилатих" і оснувала свої курінні звичаї та назви на подіях і звичаях "Чоти Крилатих" у книжці Ю. Шкрумеляка. Патроном куреня обрано сл. п. полк. Євгена Коновальця.

Курінь УСП-ів розвинув свою діяльність на терені Німеччини, а згодом, коли його члени переселилися за океан, і на терені США й Канади. Сьогодні члени куренів УСП-ів і УПС з "Чоти Крилатих" живуть у Канаді, США та Австралії (один).

Провідником обидвох куренів УСП-ів та УПС є "Великий Крук". Тепер обрано на цей пост пл. сен. Константина Ключаса з Клівленду, США. Усіх членів обидвох куренів тепер близько 80. Курінь УПС — це т. зв. "Ключ" п. з. "Ворона", а курінь УСП-ів — це "Ключ" — "Чайка". Курені названі так у пам'ять двох членів куреня УСП-ів, які вже з Німеччини вернулися у підпілля на Україні. Їхні псевда в курені були саме: "Ворона" і "Чайка".

Курінною піснею "Чоти Крилатих" є марш "Крилатих", створений в Авгсбурзі у 1946 р. "Гей, у нас крила молоді", але більше відомою і популярною сьогодні є пластова таборова пісня "Друга чота, чота крилатих..."

Члени куренів "Чоти Крилатих" працюють як пластові виховники, зокрема у юнацтві, як кошові, станичні, коменданти і члени таборових проводів, а також вони активні в українському громадському житті.

Напевно багато з наших читачів знає пл. сен. Юрія Даревича — відомого юнацького виховника, колишнього керівника виховної діяльності в Головній Пластовій Булаві, а тепер члена Президії Світового Конгресу Вільних Українців, пл. сен. М. Василика, В. Горського, Б. Крамарчука, В. Свинтуха, М. Юзенева, Б. і Любомира Шулякевичів, І. Старака, О. Топоровича. Всі вони сьогодні члени куреня УПС "Чота Крилатих", але їхня діяльність ще як старших пластунів була згально відома. Сьогодні їхні молодші друзі мають на кому взоруватися.

ЦЬВІР!

Сонце сходить над горами,
Всю землю та небо обнімає,
Росу золотими шаблями вбиває
Та наші шатра огріває.

Пташка в гаю співає,
Кличе тебе до Великої Гри:
Вставай вже, юначе, вставай
І разом з братами пластунами грай.

Пташка в гаю співає,
Кличе тебе на Свято Весни,
Вставай вже, юначе, вставай,
Відізвись — не кисни!

Природа тебе обнімає...
Сонце тебе огріває...
Роби щось корисне з своїм життям,
У Пласті знайдеш напрям!

Пл. розв. Ортеп,
9-ий Курінь Нью-Йорк

ТИХИЙ АЛЯРМ

Була тепла ніч, і багато зірок світило на небі. Ліс ще не збудився, а деякі нічні тварини вже лягали спати. Цілий дівочий табір спокійно спав, навіть стійки. Уже було близько 4:30 і починався день. Сонце помалесеньку сходило... Ніхто не думав, що ось надзвичайне може статися.

Прийшла 5-та година, і до табору зайшли хлопці, які працювали на оселі, але в таборі юначок були інструкторами картографії та підкрадання. Вони пішли до табору розвідувачок, розбудили їх і сказали, що зараз буде нічна теренова гра, прикінці якої їх чекатиме велика несподіванка. Дівчата знали, що комендантка мала репутацію тирана, але це вже пішло задалеко. Через п'ять хвилин розвідувачки мали бути вдягнені в пл. однострої і мали прочитати листа морзеткою. Якщо ви знаєте дівчат, то знаєте, що вони не можуть встати, вдягнутися й прочитати листа за 5 хвилин, а ще коли це є о 5-ій годині вранці.

Було чотири групи, і всі ці групи мали виконувати за дві години різні дивні завдання. А о сьомій годині 28 змучених дівчат прийшли назад до табору, де ждали на них булава, решта табору і робітники-інструктори. Вони стали в одну лінію і чекали на несподіванку, яку їм обіцяно.

До них вийшла бунчужна і сказала, що вони не дотримали, не виконали 16-ої точки Пластового Закону — "Пластун не є дурний!"

Аж тоді дівчата довідались, що це був напад і отак робітники цілий розвідувальний підтабір В К Р А Л И !

Пл. розв. Тамара Марчук
2-ий Кур. УПЮ-ок, Нью-Йорк

БАЛЬ ПРЕСИ

Філядельфія, Па. (О. Луцький) — Пресова служба Ділового Комітету 4-го Балю Української Преси у США повідомляє, що він відбудеться 24 січня 1976 р. у Бенджамін Готелі у Філядельфії.

Діловий Комітет 4-го Балю очолюють Марія Харина, голова ФК СФУЖО, і Іван Кедрин-Рудницький, голова СУЖА.

Балі Української Преси з року на рік набирають престижевого значення і втішаються зацікавленням громадянства, а зокрема молоді, тому Діловий Комітет докладає всіх старань, щоб цей баль відбувся якнайрепрезентативніше. У його програмі передбачений бенкет з короткою мистецькою програмою і баль від 9-ої години вечора при звуках оркестри "Амор". Головною точкою програми буде обрання кралі та двох князівен Української Преси у США.

Діловий Комітет звертається з проханням до української преси і радіопрограм підтримати цю імпрезу, тобто проголосити її реченець і заохочувати заздалегідь зголошувати свої кандидатки.

МОЯ СОБАКА

Напевно кожний з нас у своєму дитинстві мріяв мати своє власне песеня.

Одного року моя мрія сповнилася і в день народження я дістала мале песя та назвала його "Босим", бо він мав чотири білі лапки, а сам був чорний.

Босий був для мене приятелем і супутником. Коли я вибиралася кудинебудь — Босий ішов зі мною. Я до нього говорила, і мені здавалося, що він мене розуміє, бо його очі дивилися на мене дуже розумно. Кожного ранку автобус забирав мене до школи, а Босий відпроваджував мене. Я ішла до автобуса, Босий сидів і дивився сумним поглядом за мною. Вертаючись зі школи, я знала, що Босий мене чекає. Коли я виходила з автобуса, він радісно лизав мене, гавкав і бігав, підстрибуючи.

Він був дуже великий, нікого не кусав, лише одного чоловіка не любив — пекаря. Босий чекав на нього під хатою, часами годину-дві, а як тільки пекар з'явився, він дуже гавкав і стрілою біг до авта. Видно, що колись Босий зазнав від нього якоїсь прикрости.

Хоч він нікого не кусав, але люди боялися його, і ми мусіли віддати його людям, які мали велике загороджене місце для пса. Мені було жаль Босого, але не було ради, і я погодилася з дійсністю. На мою велику радість одної ночі, взимі, коли надворі була сніговія, ми почули під дверима скавуніння собаки — це був Босий. Він прийшов здалека, яких 30-40 миль віддалі від нас. Він був ще довго в нас, поки його не вбило велике вантажне авто.

Босого я згадую як частинку мого дитинства.

Ліля Турчиняк

із журналу "Проблиски" ч. XIII
Студентім Курсів Українознавства
ім. Г. Сковороди в Торонті

З НАШОЇ ПРИРОДИ

ХУТРОВІ ПТАХИ

Серед численних видів водоплавних птахів, які навесні долиною Дніпра мандрують на північ, а восени по річці спускаються на південні зимівлі, можна зустріти гагара. Ці птахи завбільшки в дику гуску мають валькувате тіло, довгий гострий дзьоб. Пальці вивисені далеко назад ніг сполучені суцільною перетинкою. Забарвлення у них знизу біле, на спині сірувато-буре або чорне з білими плямами.

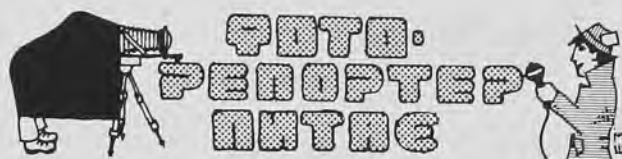
Гагари — одні з найдавніших птахів. Походять вони ще з крейдяного періоду історії нашої планети.

Тепер відомо три види і кілька підвидів гагар. Всі вони гніздяться переважно по берегах тундрових і тайгових водойм Європи, Азії та Північної Америки. На Україні зустрічаються на ріках під час перельотів і на Чорному морі під час зимівлі два види гагар — чорнозобі і рідше червонозобі.

Гагара — водяний птах. У воді вона здобуває їжу, на воді відпочиває і, навіть вирушаючи на зимівлю, частину свого шляху не перелітає, а долає, пливучи за течією річок. Гагара чудово пірнає і може близько двох хвилин перебувати під водою, пропливаючи за цей час десятки метрів. На суші вона дуже незграбна, рухається, повзучи на череві і відштовхуючись ногами. Тільки період гніздування гагари виходять з води, щоб на березі звити кубло, куди самиця відкладає, як правило, два яйця.

Політ цих птахів швидкий і прямий, але злітають вони важко, тільки після великого розбігу.

В. Пархоменко "Серед рідної природи"

ЧОМУ ТИ ВИРІШИВ СКЛАДАТИ 3-тю ПЛАСТОВУ ПРОБУ?

Мирон Вацлавів, 43. К. УПЮ-ів ім. Героїв Крут у Балтіморі, США:

Я складав третю пробу цього року на весні, коли мені вже сповнилося 18 років життя. Це було в часі шкільної науки — саме тоді я підготовлявся до кінцевих іспитів у Балтіморському Політехнічному Інституті і в Школі Українознавства. На жаль, запізно склав я третю пластову пробу, — вже не зможу користуватися титулом скоба в юнацтві. Третя пл. проба напевно стане мені в пригоді — може бути необхідною при вступі до куреня старших пластунів. Я склав цю пробу, щоб закріпити в собі всі добрі прикмети пластуна і любов та посвяту для рідного краю і народу.

Роман Царик, 43. К. УПЮ-ів ім. Героїв Крут у Балтіморі, США:

Я склав третю пластову пробу тому, щоб перейти до старшого пластуництва з трьома юнацькими пробами і щоб поглибити моє знання пластування. Я також хотів закінчити мою працю в юнацтві з добрим успіхом. Тому, що я виховник, я також хотів дати добрий приклад молодшим юнакам. Вважаю, що стати скобом — це велика честь.

Іван Хай, 43. К. УПЮ-ів ім. Героїв Крут у Балтіморі, США:

Я склав третю пл. пробу, щоб завершити вмiлостями і знанням — теоретичним та практичним, програму нашої організації — найкращий час члена юнака, що ним є період здобування проби.

Це була моя мета, щоб перейти всі приписані правильником точки, а не бути пластуном тому лиш, що батьки мені казали чи товариші дораджували. Моя третя проба повинна була бути різноманітнішою, майже святом для мене — юнака, але була такою, якими були обставини. Так, до 3-ої проби треба мати підготовку не днів чи місяців, до неї треба підготуватися роками від дитинства. Пройти всі табори, бути добрим виховником, знати добре українську мову та пізнати історію і культуру українського народу. Третя проба — це праця і тим самим сатисфакція для мене: задоволення, що і я можу спричинитися до росту Пласту, який діє на користь цілого українського народу.

Понад усе треба бути людиною з виразним мінням для інших, товариським, прислужливим, з усмішкою радості життя.

ДАТКИ НА ЗАЛІЗНИЙ ФОНД ПЛАСТОВОГО ВИДАВНИЦТВА (Від 1 лютого до 15 листопада ц. р.)

Курінь УПС-ок "Верховинки", США	\$ 500.00
Члени Куреня УСП-ів "Побратими", США	300.00
10-ий Курінь УПЮ-ок ім. О. Косач, Торонто, Канада	120.00
Курінь УПС-ів "Орликівці", США	100.00
Курінь УПС-ів "Чорноморці", США	100.00
Пл. сен. д-р Володимир Соханівський, Торонто, Канада	50.00
Пл. сен. о. Богдан Смик, Ютіка, США	50.00
Св. п. пл. сен. Зенон Корчинський, Бронкс, США	50.00
Пл. сен. Ольга Кузьмович, Бабилен, США	20.00
Члени 8-го Куреня УПС-ів ім. Григора Орлика, США	20.00
Члени Пластової Станиці, Вашінгтон, США	15.00
ст. пл. Марта Велигорська, Вестон, Канада	5.00
Разом:	\$ 1,330.00
ХТО ЧЕРГОВИЙ?	

**ЧИТАЙТЕ
ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ,
ПОШИРЮЙТЕ
"ЮНАКА"**

ЦУКРОВЕ ДЕРЕВО

З малої колиби куриться дим і бухають хмари пари. Заносить солодким запахом — немов свіжо розколоне зелене дерево. Довкола поляни срібні відра звисають з кожного дерева.

Сотні чи тисячі років тому індіани північносхідної Америки відкрили кленовий сік. Можливо, що бачили, як звірята злизували його, або колись завважили, як він скапував з пораненого дерева.

Одна легенда оповідає, що індіанська богиня Нокоміс показала своєму внукові Манабуш, як збирати кленовий сік. Хотіла показати індіанам, але Манабуш боявся, що індіани стануть ліниві, не схочуть полювати ні господарити. Тому просив у бога грому дощу, щоб розрідити сік, так, що індіани мусіли збирати і варити сік та рубати дерево.

Під час кленового місяця або місяця цукру індіани святкували початок весни.

Збирання кленового соку було дуже примітивне. Індіани вбивали дерев'яні трубки в клени. Сік скапував у посудини, зроблені з кори. Тому їх не можна було класти на вогонь, вони кидали до них розігріті камені, щоб вода википіла. Також залишали сік, щоб замерз. З води творився лід, а густий сироп осідав на дно посудини. Індіани часто вживали кленовий сироп замість соли.

Перші колоністи збирали сік найпростішим способом, тобто надрубували дерево сокирою; але дуже часто дерево всихало. Найчастіше вживали дерев'яні чи металеві трубки і відра. Сік варили годинами у величезних кінках, і стало треба було уважати, щоб сироп не пригорів. Часами вішали котел на палик, збаламсований при допомозі великого каменя на вилах. Чим більше води випаровувало з кінки, тим вище він піднісся над вогнем, і сироп ані не перекипів, ані не пригорів. В 19-ім сторіччі уживали великі пласкі посудини.

Сьогодні продукція кленового сиропу і цукру — це комерційна і змеханізована процедура. Сік скапує в пластичні мішки, його звозять з цілої околиці до переварення при точній температурі у великих евапораторах.

Хочете спробувати робити кленовий сироп?

Перше знайдіть клен, т. зв. "шугер мейпел" (ацер сахарум). Це дерево має ясносіру кору, яка на старших деревах має глибокі жолоби. Листок, який знайдете під деревом, розділений на 3 до 5 частин (пальців), має маленькі зуб-

чики і є 3 до 5 інчів завдовжки (погляньте на канадський прапор).

Дерево мусить мати промір принаймні 10 інчів на висоті вашого пояса. 7/16-іншовим свердлом провертіть дірку в дереві 2 до 3 інчі глибоку і похилену вниз; 3 до 4 стопи над землею з південного боку дерева. З того боку сонце швидше розігріє дерево і сік. Сік пливе теплими днями після ночі, коли температура впала нижче 0°C. Сік тече, аж поки пучки на дереві не розцвітуться.

Легко забийте тоненьку металеву трубку в дірку, обережно, щоб кора не трісла, бо тоді сік буде текти попри неї. На трубку повісьте відро або прив'яжіть пластичну торбу. Відро треба накрити, щоб сік не запорошився. Охороніть його від морозу і довго не тримайте перед переваренням, бо ферментує, а сироп із ферментованого соку несмачний.

На великій дереві можна причепити 2 чи й 3 відра, з яких можна сподіватися 1 гальону (3.785 літрів) соку. Потрібно 40 гальонів соку на 1 гальон сиропу. Сироп — це 95-99% води. Солодкість сиропу залежить від дерева, але кількість цукру в соку змінюється в тім самім дереві з дня на день і з року на рік.

Найприємніше варити сироп надворі. Як варите в кухні, треба мати добру вентиляцію, бо твориться дуже багато пари. Ціла процедура триває кілька годин.

До варення соку треба великої пласкоїринки і легкого вогню. Якщо сироп почне дуже пініти, скропіть кількома краплями сконденсованого молока. Як сироп уже трохи згусне (тягнеться з ложки), перелийте до меншого посуду і грійте, аж поки на спеціальному термометрі до варення температура не дійде до 104°C. Обережно — легко можна попектись.

Як сироп трохи вистигне, перецідіть через фільтр (кусок полотна) і перелийте до чистих

НА МАНДРІВЦІ З ЮНАКАМИ

У Нью-Йорку ми саме перетерпіли тиждень слоти. Слота в місті — це справді неприємна річ. Щодня встаєте з “мокрими” думками, по дорозі до школи в черевиках чвакає вода... Яка ж велика різниця між такою погодою в місті і в лісі! У місті така погода вас знеохочує, а в природі, та ще під час мандрівки — викликає наче на прю. У таку слітну погоду я відбув минулих літніх вакацій прогулянку в гори із своїм гуртком юнаків.

Приготовані на дощ.

Ми виїхали в п'ятницю ввечері з Нью-Йорку, минули Саферн і ось вже вловлюємо свіже повітря “Ведмежих гір”.

Та нашою метою не є “ведмежі” гори, але “котячі”.

Веземо наплечники, шатра, а передусім подостатком харчів, бо, як кажуть, при ситому шлунку і душа сита(?). Тішимося, що нарешті нам вдалось виїхати на давно пляновану й очікувану мандрівку.

Вечоріє... Ми пам'ятаємо, що пластун дбає про своє здоров'я, тому користуємося першої ж нагоди і вступаємо на станцію до ресторану, щоб перед трудами набрати сил і добре пожитися. У Кінгстоні виїжджаємо з “трувею” і через Весткіл їдемо до Спрустону (гірська околиця, де ми почали справжню

скляних слоївків. Сироп може стояти 1 рік. Але якщо кинеться плісня, то нехай закипить 1 хвилину і зберіть з нього всю шуму.

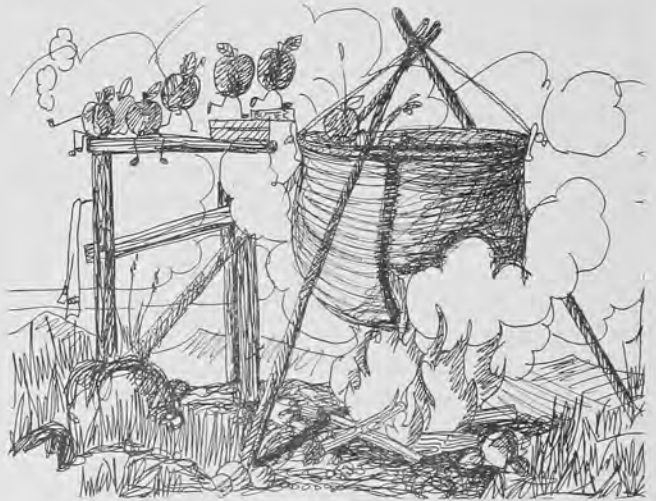
Спробуйте індіанські цукерки. Полийте теплий сироп по свіжому снігу, покрайте на куски.

Смачного!

Розбанич

прогулянку). По дорозі забираємо нашого гостя, що буде разом з нами мандрувати — Андрія Кмету. Ідемо крутою доріжкою між горами до Спрустону. Кругом шумить ліс, шумить бистра гірська ріка. Ось кінчиться дорога, і ми їдемо далі “трейлом”. Верхів'я дубів, цукрових кленів та смерік сходяться понад стежкою. Бачу трохи зніяковілі обличчя юнаків. Певно думають: “Куди це “друг” нас веде?! Чи здурів?..

Доїздимо до поляни чи радше до каменистої прогалини і затримуємось. Ось тут розтаборимось і переночуємо. Темно... Авта, які нас привезли, за хвилину від'їдуть, але покищо помагають нам розкласти табір — світять лампами. Не можемо вбити кілків від шатер через каміння і тому постановляємо переночувати під голим небом. Кладемо одно шатро на магазин; біля цього працюють три юнаки з Андрієм. Інша група збирає дерево на ватру, приносить воду з річки. Ось уже папахотить ватра, смажиться яєшня на вудженні і з чайника бухає пара. Бо ми вже порядно голодні.

1-ша година вночі. Авта від'їхали. Час спати. Визначаю стійкового.

Бачу, що юнаки прислуховуються до шуму потічка і лісу, а може також і до інших звуків природи. Це не Нью-Йорк, і може якийсь чотириногий небезпечний звір з'явитися. Скунс може навіть ведмедем привидітися. По часі з'являється внесок, щоб на стійці в одному часі стояло трьох, мовляв, одному скучно, а в трійку можна розмовою розважатися... (нас усіх шістьох). Хоча пропозиція за-

слуговує на увагу, то з огляду на брак часу на спання я не погоджуюся. Промовчую, що Спрустон — відоме місце полювання на ведмедів і щорічно восени упольовують там ведмедя. Однак знаю від фермерів, що ведмідь утікає від чоловіка, бо, мовляв, має алергію до нього, може навіть більшу, ніж деякі юнаки до смажених яєць.

Ми переночували без пригод, тільки трохи нас дощик покropив і хлопці камінням відганяли енотів.

На другому кінці прогалини стояло якесь авто. Щохвилини в тому авті появлялася волохата песяча голова і гавкала на нас. Коло авто щось спало під покривалом, але не було видно що. Уранці з-під покривала показала друга волохата голова, але цим разом на нас не гавкала, бо це була голова не пса, але гіпсі.

Ми побачили, що неспроможні забрати все на свої плечі, і скористали з нагоди, що приїхало авто з Лексінгтону, і завантажили шатра на авто. Вирішили, що в переході гірського пасма постараємося переночувати у фермерській stodolі.

По сніданні і молитві рушили гусаком у дорогу. Наші наплечники були повні, казан і сковороду ми зв'язали шнурком і завісили через наплечник, щоб так нести по черзі. Тут я переконався, що ті, які тишилися найбільшими апетитами, найбільше протестували проти несення кухонного приладдя.

Ішли ми понад річищем потічка, драпаючись угору. Наш труд був вартий цього. Дика природа, ліс, свіже повітря і повна тиша оточили нас. Хотілось би так довго бути серед тих дерев і не вертатися до задимленого міста, а передусім до школи...

Почали сходити знову в долину. Натрапили на інший потічок, що журчав і проводив нас. Почав кропити дощ.

Небо виглядало похмуро цього дня, і ніяк соняшне проміння, що часом передиралося через хмари, не могло його розвеселити. Ми зійшли з гір і йшли лісом, старими залізничними рейками в бік Гантеру.

Від півдня доходили приглушені гуркотіння, видно, небо вже сердилося і тим висказувало свій гнів. Дощ розпадувався, і незадовго ми побачили, що треба якось охоронити наші речі. Ми вклали наш виряд на поляні і прикрили шатром. Ми побачили, що треба покликати авто, бо стемніло і дощ лив, як з відра. Я вийшов на дорогу і скорим кроком почав йти в напрямі Гантеру, щоб дістатися до телефону. Гурток залишив під опікою Андрія.

На дорозі нема руху, а два авто, що проїздили, не захотіли забрати "гічгайкера". З трудом допросився, щоб мене довели до Гантеру. Я потелефонував додому, за десять хвилин приїхали два авто, і ми поїхали по залишених друзів. Темряву прорізували блискавки, гори здригалися від громів, а вода рікою плила по дорозі. Ми були перемочені до нитки.

Вдома ми передяглися в сухий одяг і з'їли вечерю. Смакувала нам та печена ковбаса, як рідко коли. Виспалися добре, і ніхто навіть катару не дістав!

На другий день (в неділю) небо було ясне, прозоре, і ми пішли над гірську річку. Увечері поїхали до Нью-Йорку.

А прогулянка нам таки вдалася!

Ст. пл. Юрко Яримович

ГУМОР

З ПЛАСТОВОГО ЖИТТЯ

З міста їде повний пластунів автобус на пластову оселю. Зупиняється на короткий час при ресторані. Після відпочинку провідник транспорту перевіряє. Переходить очима всі сидження, і його погляд спинається на одному порожньому місці.

— А тут хто сидів?

Ніякої відповіді немає, всі мовчать. Провідник нервово питається вдруге:

— Питаю, хто тут сидів? Відповідайте!

По хвилині тиші один відважний юнак відповідає:

— Ви тут сиділи, друже!..

"Багатокультурність є постійною урядовою політикою"

Достойний Джон Мунро, як міністер відповідальний за багатокультурність, дає директиви в ділянці загального впливу багатокультурності у всіх міністерствах Уряду Канади. Його спеціальне зацікавлення спрямоване на багатокультурну програму Міністерства Державних Справ, як також на програми спеціальних культурних агенцій, завданням яких є проводити в життя цю політику.

У МІНІСТЕРСТВІ ДЕРЖАВНИХ СПРАВ

багатокультурна програма має за завдання допомагати у плеканні культурного розвитку всіх канадських груп, які бажають зберегти свою спадщину й тим збагатити Канаду. Для досягнення цієї мети діють:

ВЗАЄМОДІЯ ЕТНІЧНИХ ГРУП

Ця програма дає до диспозиції свої професійні сили на те, щоб допомагати групам на національному й локальному рівнях у ділянках комунікації та організації.

ПРОГРАМА КАНАДСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

намагається скріпити культурну ідентичність меншин та плекати розуміння і поширювати знання про культурну різноманітність Канади за допомогою мистецтва, театрів, фестивалів народної творчості та літератури.

КАНАДСЬКІ ЕТНІЧНІ СТУДІЇ

Під керівництвом Дорадчого Комітету для канадських етнічних студій діють програми дослідів етнічних студій в Канаді. Цей Дорадчий Комітет також спонсорує гостинні виклади професорів і лекторів у канадських університетах.

ITALISIM
me
Multicultural
MULTICULTURAL

ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НЕОФІЦІЙНИХ МОВ

призначає фонди на опрацювання і продукцію навчального матеріалу для курсів мов.

ПРОГРАМА БАГАТОКУЛЬТУРНИХ ЦЕНТРІВ

допомагає добровольчим групам організувати центри багатокультурності в льокальних громадах.

ПРОГРАМА ІНТЕГРАЦІЇ ІМІГРАНТІВ

допомагає різним групам у ділянці партиципації іммігрантів у канадське суспільство.

ПРОГРАМА ДОТАЦІЙ

призначає фонди для добровольчих груп, щоб підтримувати широкий спектр багатокультурної діяльності.

НАЦІОНАЛЬНА РАДА ФІЛЬМІВ

Як частину свого вкладу в програму багатокультурності, Національна Рада Фільмів випродукувала понад 400 фільмів у 19 різних мовах. Їх можна безплатно отримати в бюрох Національної Ради Фільмів у Вінніпегу, Ванкувері, Торонті, Монтреалі, Оттаві і Галіфаксі.

НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ ЛЮДИНИ

Національний Музей Людини в Оттаві документує історію усіх етнокультурних традицій в Канаді. Цей музей зібрав величезну кількість експонатів, звуко-візувальних записів і фільмів. Спеціальну увагу звертається на такі елементи

як народня архітектура, хатне умеблювання, передіндустріальна техніка харчової продукції та ручних виробів, традиційні перекази, родинне і комунальне життя, свята та обряди. Також підготовляється культурні виставки та переїзсні покази.

ПУБЛІЧНИЙ АРХІВ

Програма Національного Етнічного Архіву має за завдання віднаходити й охороняти етнокультурні рекорди перед втратою, пошкодженням чи знищенням. Персонал фахівців почав збирати рекорди цього багатого й важливого аспекту нашої спадщини через контакти з етнокультурними організаціями, товариствами та індивідуальними особами.

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА

Національна Бібліотека зорганізувала багатокультурне бібліо-обслуговування. Воно має за завдання постачати книжки в неофіційних мовах, які вживаються в Канаді, для публічних бібліотек, поширювати збірки книжок у неофіційних мовах у більшості бібліотек. Першу колекцію книжок вислано з Оттави у березні 1975 р. Плянється додавати річно по п'ять нових мов, що має досягнути загальне число 70.

Подавайте свої погляди або звертайтеся по інформації листовно до:

Multiculturalism, P.O. Box 366, Station A,
Ottawa, Ontario K1N 8Z9

Hon. John Munro
Minister Responsible
for Multiculturalism

L'hon John Munro
Ministre chargé
du multiculturalisme

multiculturalisme
MULTICULTURALISM

MULTICULTURALISM

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА ДЯКУЄ ЗА ПРИВІТИ

Упродовж літа цього року і перших місяців осені до Головної Пластової Булави наспіло багато привітів з літніх таборів і прогулянок. Не маючи змоги подякувати всім, що пам'ятали про це, цим шляхом ГПБулава дякує усім пластункам і пластунам, подаючи на сторінках "Юнака" ті табори, які прислали привіти:

8-ий Табір "Стежки культури" у Вашингтоні

Табір УПЮ-ок "Іскра волі" на "Писаному Камені" біля Клівленду

Табір "Золота булава" УПЮ-ок на терені Канади

Табір Новаків "Карпатські кольори" на "Бобрівці", США

Табір Розвідувачок "Золотий простір" на "Вовчій Тропі"

Курінний Табір Х-ого Куреня УПЮ-ок "На хвилях мрій" в Канаді

Табір УПЮ-ів "Бумеранг" на "Вовчій Тропі", США

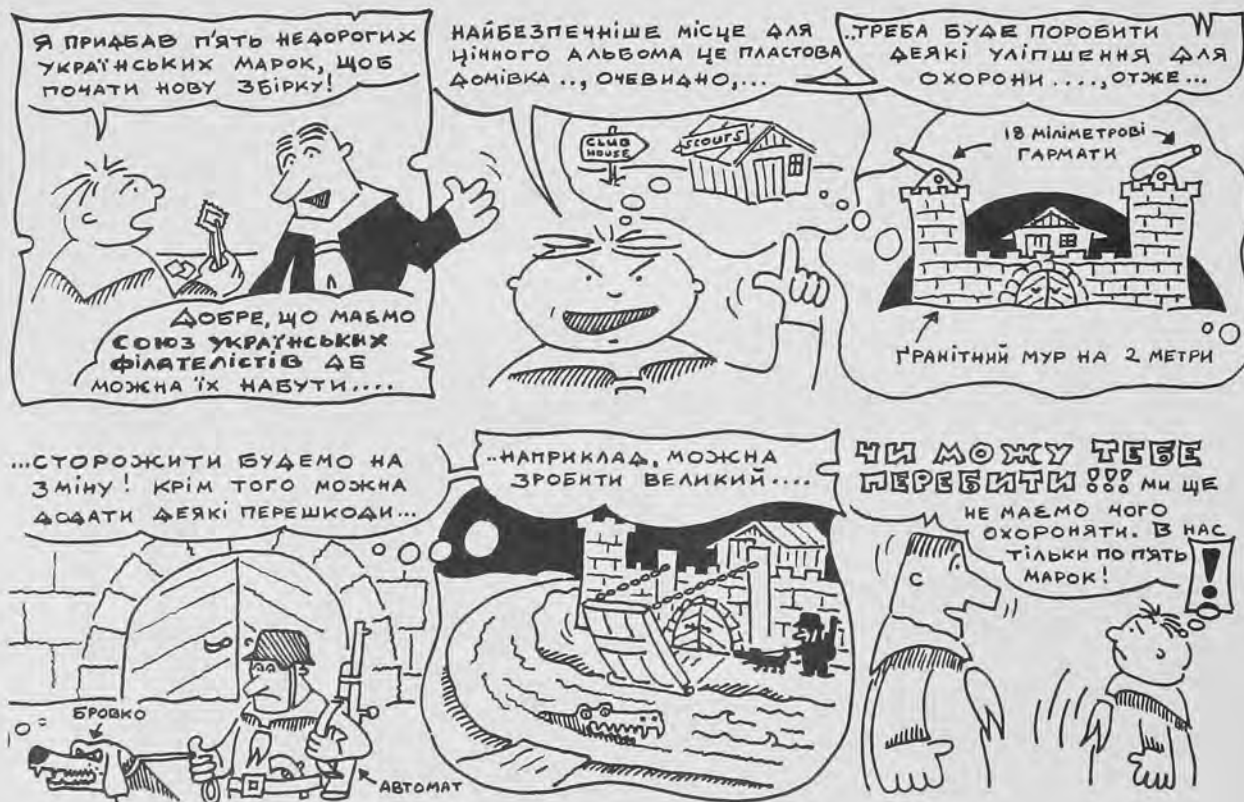
Пластові Табори в Німеччині на "Гохлянді": Табір УПЮ-ів ім. Тараса Чупринки, Табір УПЮ-ок ім. Одарки Гусак, Табір УПН "Зачарований ліс"

Прислали привіти також: Провід і учасники-пластуни Українських Днів у Римі в липні ц. р.

Провід і учасники української групи пластунів на Зустрічі Угорських Скавтів у Канаді, серпень ц. р.

КУТОК ФІЛАТЕЛІСТА

ПРИГОДИ ПЛАСТУНА - ЗБИРУНА

СПОРТОВИЙ ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР

Цього року я поїхав на "Вовчу Тропу", у мій другий спортивний табір. Цей табір був ще кращий, ніж минулого року, бо з нами були дівчата. Кожного дня ми вправляли такі спорти: легкоатлетичну, копаний м'яч, кошиківку, відбиванку, метавку і стрільання з лука та кріса. Інструкторами легкоатлетики були: Катруся Долішня — мет диском, Богданна Долішня — скок у височінь, Таїса Галібей — короткі біги і інші. Інструкторами копаного м'яча були Олег Денайло і наш гість із Робітничого Союзу, п. Михайло Нога. Пан Нога — це славний спортсмен, і він буде нас тренувати в УСКУ у Нью-Йорку і в школі св. Юра. Відбиванки вчили нас Оксана Сидоран і Андрій Голинський.

У таборі цього року ми вправляли новий спорт, що називався метавка. Вчили його Орест Вірстюк і Юрій Струтинський. Наш комендант Ігор Дейкало був гострий, але добрий. Бунчужними були Ростик Де-

найло та Інуся Жеребецька. Лікар табору — мій добрий приятель, пан д-р Ю. Гной.

Спортивний табір був дуже веселий. Юначки запросили нас на дві вечірки. Ми завжди "дуріли". Останнього дня ми зробили збитку нашому товаришеві Юркові. Ми винесли його ліжко надвір, а його убрання висадили високо на дошку під стелею куреня. У цей день було багато сміху.

При закритті табору найкращі змагуни дістали нагороди. З хлопців перше місце здобув Петро Михайлів, друге — Олесь Нузишин, а третє — два брати: Орест та Ігор Струтинські. З дівчат здобули перші три місця: Віра Чума, Леся Гной, Марта Мачай і Ліда Михайлюк.

Мені цей табір дуже подобався. Думаю, що друзі з "Червоної Калини" повинні робити такі табори щороку.

Пл. уч. Андрій Соневицький

ПРИСВОЮЙМО СОБІ БІЛЬШЕ УКРАЇНСЬКИХ СЛІВ

Чи бачили Ви вже "Мій перший словник", виданий ОПДЛ в Торонто цього року? Напевне з погордою скажете, що це для "малих" дітей, а не для Вас, бо Ви належите вже до юнацтва. Але воно не так — знайдіть "Юнака" за місяць жовтень і перечитайте, чому ця книжка не лише для дітей.

У цьому словнику знайдете багато виразів і слів, яких Ви напевно не знаєте і яких Вам у щоденній мові бракує. Пояснення рисунками улегшують їх засвоєння. Ось, наприклад, на сторінці 65-ій знайдете опис "вітальні" (цей так часто уживаний у Вашій українській мові "лівінгрум") і опис усіх предметів, що в цій кімнаті звичайно знаходяться. Тепер у святочному сезоні, коли напевно у Вашій хаті будуть гості, чи не гарно буде заімпонувати приятелям батьків, а то і Вашим, що знаєте такі слова, як "телевізор", "пластинка" і т. п. Ось Вам відбитка опису вітальні:

Без слів

Чи Ви вже вирівняли передплату?

ОДИН ДЕНЬ У БЛЮМГЕРДЕНФІЛДІ

Знімки:

пл. розв. Юрій Турчин
і ст. пл. Роман Юзенів

Існує на світі одне таке маленьке уявне містечко, що зветься Блумгерденфілд. У тім містечку є тільки двох пластунів, які творять свою власну пл. станицю. Хоч вона мала, ми дуже активні й ведемо все дуже по-пластовому. Щотижня відбуваємо сходини — чи дощ, чи сніг. Тому, що така мала станиця не має своєї домівки, сходини відбуваємо на даху хати відомого українського науковця, професора магістра Євгена Шкарпетки. В часі зими, може ви це завважили, щось біле падає з неба. Це сніг, і він падає і в нашій станиці. Тоді дуже зимно й мокро. Але нас це не турбує, і ми від-

буваємо свої сходини, так як заплановано. Ось тут знімки, які вказують на нашу пл. зарадність:

Ура! Нарешті прапор летить угору!

Перед відкриттям сходин треба почистити "домівку", бож пластуни "дбають про красу свого оточення".

На початку зайнять треба піднести прапори. Тут Юрко (зліва) і Ромко пробують вгадати, з котрого боку вішається прапор...

Ото буде несподіванка людям, які проходять п'ять поверхів нижче!

Отже! Сходи́ни починаються! Гуртковий (і заст. станичного, гніздового, стан. писар, зв'язковий і домі́вкар) Юрко відкриває сходи́ни пластовим криком.

Гутірка. Юрко перевіряє Ромкову книгу гурткового судді (Ромко також є станичним, скарбником, заст. гніздового, реф. пл. видань). Ой-ой! Завважив помилку! Таж по-українськи пишеться з-ліва направо, а не навпаки! Ромко мусітиме переписати цілу книгу (всі три сторінки!)

Юрко сьогодні вчить "практивного лаження по трубах", і виглядає, що це йому якось вдається.

Час на "фас". Треба щось з'їсти. Ромко також є стан. кухарем (Юрко є I і II заступником кухаря). Між іншим, вони завважили, що в снігу досить тяжко варити. Але нема ради.

Кінець зайнять і час їхати додому.

Ст. пл. Роман Юзенів

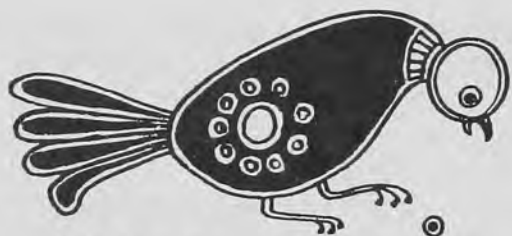
УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖІ
Теодосія Волошкина

Astro Travel Service

2198 BLOOR ST. WEST — TORONTO 9, ONTARIO
Telephone: 766-1118 & 766-1119

- Полагоджує всі справи у зв'язку із спровадженням рідні з України та інших країн Східної Європи.
- Продає квитки на всі літунські, корабельні та автобусові лінії світу.
- Нотаріально завірює всі потрібні документи.

ХРОНІКА

14-го серпня 1975 р. закінчилося тритижневе успішне таборування на пластовій площі в Гохлянді біля Кенігсдорфу. На цій площі, серед чудової природи, пластове таборування триває вже 21 рік. Природа в цій околиці під охороною, тобто на терені не дозволено нічого міняти — ні нового будувати, ні природного нищити.

Юнани в одностроях повертають браму і щоглу, що їх були вряли вночі.

Нема чого багато говорити про умовини, у яких доводиться тут таборувати. Мені здається, що цей пластовий табір, ця площа біля ріки Ізар, вже знані далеко поза межами Європи. Упрадовж тих 21 років спосіб таборування мало змінився і можна сказати, що залишився дійсно пластовим. Усі учасники табору живуть у шатрах, бо нема жадних сталих будинків. Навіть кухню кожного року ставлять і з кінцем табору знов розбирають. Найбільший скарб табору — це природне джерело, з якого черпають чисту, свіженьку гірську воду.

Нетерпеливо ждуть наші молоді пластуни на початок табору, на зміну їхнього міського життя. Таборові обставини в Німеччині вможливають справжнє пластове життя, ближчу зустріч із природою та багато цікавих пригод.

Кількістю учасників наш табір був малий, всіх разом було 16 юнанів. Більшість прибула з Мюнхену, але теж приїхало п'ять з-поза Німеччини — двоє з Англії і по одному з Бельгії, Франції і Австрії. В останніх роках більшість проводу складалася з позаєвропейських пластунів, які в Європі студіюють. Комендант був ст. пл. Ігор Зубаль ЧК, бунчужний ст. пл. Андрій Онуферко і ст. пл. Тарас Лончина, усі з США. До булави належали ще ст. пл. Марко Томашен з Австралії, ст. пл. Андріян Єнкала з Англії і одинокий місцевий, писар, ст. пл. Володимир Сотурчан з Мюнхену. Зійшлися молоді українці з багатьох частин світу, зі своїми різними поглядами та досвідами. Це все збагатило наше спільне життя. Створилася швидко дружня співпраця, а головна річ, що з тієї "інтернаціональності" скориста-

ПІСНЯ І ПРАЦЯ

— ТАБІР УПЮ У НІМЕЧЧИНІ

Табір юнанів з проводом ідуть до джерела митися.

Наш інтендант, сен. Г. Комаринський, роздає таборовинам обід.

ла наша рідна мова, бо лиш нею могли ми всі порозуміватися, лиш вона одна була нам спільною.

Табір почався 25-го липня. Автобусом приїхали юнани з Мюнхену, і в таборі привітав їх дощ. Серед дощу ставили вони свої шатра. Може, дехто тим початком розчарувався і зажурився, що постійно будуть дощі. Минулими роками цілий час таборування треба було ходити в чоботах, бо всюди болото. Цього року лиш при самому кінці треба було їх вдягати, бо після першого дня випогодилося, а сонце світило і світило. Цього року поблагословив нас Бог особливо гарною погодою.

Коли гарна погода, настрої відразу веселіший. Відразу взялися юнани до праці. Мета цього табору була дати якнайбільшу можливість юнакам здавати проби та іспити вмілостей.

Перших десять днів були зайняті гутірки. Спочатку були більше теоретичні, а пізніше переходили на практичні теми: життя серед природи, життя в таборі. У чергові тижні були прогулянки, алярми з нічлігом і тереновими іграми. Найбільше очікувана напевно була прогулянка до малого озера "Кохельзе". Останні дні більші від гутірок, щоб юнаки мали нагоду вчитися і спокійно складати ті проби, які хотіли. Бачити юнацьке захоплення, з яким вони підготовлялися до проб, нам виховникам було дуже радісно. Очевидно, у нашій програмі не була тільки сама праця. Майже кожного дня юнаки мали можливість купатися в ріці Ізар чи вправляти спорт (нопаний м'яч, відбивання чи бадмінгтон).

Гасло нашого табору було "Пісня і праця", бо друга наша мета була збудити в юнаків зацікавлення народними піснями, охоту вивчати їх

і співати. Ми думали, що це буде тяжко, але нашу мету ми досягнули. Ми співали принаймні одну годину кожного вечора. Ст. пл. Андрій Онуферно, граючи на гітарі, вчив нас пісень. Звичайно ми співали спільно з юначками, так що завжди було весело, і може це спричинилося до кращого успіху. А успіх був, юнаки почали самі під час дня співати.

Батьки й багато гостей з Мюнхену і з-поза Мюнхену відвідували нас під час табору, головню прибували неділями на св. Літургію і на обід, смакувати наші вже "традиційні" страви — напусня і сіканці. Було теж багато гостей на нашій святочній прощальній ватрі. Тут було видно наші успіхи. Сім юнаків склали другу юнацьку пробу і під час ватри були іменовані пластунами розвідувачами. Під час табору трьох юнаків здобули першу пробу. Двох змогло скласти присягу на прощальній ватрі і були іменовані пластуна-

ми учасниками.

На ватрі ст. пл. Ігор Мисько заступав голову КПС у Німеччині. Він gratулював новоіменованим і бажав їм найкращих успіхів у дальшому пластуванні. В останньому наказі була згадка, що це вже 24-ий табір у Німеччині. КПС має надію, що ми з табору скористали і повернемось у 1976 році на ювілейний 25-ий рік пластування у Німеччині. Батра була приємна, бо було багато веселих точок й учасники співали свої улюблені пісні. Так хутко минув час. На другий ранок ми мали останню збірку, де було роздано індекси, таборові відзнаки і посвідки. Перед полуднем ми виїхали всі автобусом назад до Мюнхену.

Ст. пл. Марно Томашен,
хроонікар табору УПЮ-ів "Пісня і праця" на Гохлянді біля Кенігсфорду, Німеччина
Фото: ст. пл. сноб Адріан Єннала, "потерча" ЛЧ.

ВОДНО-МАНДРІВНИЙ ТАБІР "ХМЕЛЬНИЧЕНКІВ" "ЧАЙКА XIV"

Курінь УСП-ів "Хмельниченки" вже впродовж багатьох років провадить виховну працю в Пласті, а особливо при проведенні та організуванні таборів: виховно-вишкільних, курінних, спеціалізаційних, до яких входять табори водно-мандрівні та гірсько-мандрівні.

Куреня УСП-ів "Хмельниченки", а саме ст. пл. А. Пришляка — коменданта, ст. пл. Миколи Баб'яка — писаря і ст. пл. Тараса Борковського — писаря. Табір відбувся у "Парк де ла Верандрій" у Квебеку, Канада, 250 миль на захід від Монтреалу. Учасники табору були з тих міс-

дрівна частина прогулянки, коли треба було нести наоки і цілий виряд через ліси від озера до озера. Навіть у цей тяжкий час мандрівки наш табір не піддавався. Але під час дальшої плавби буйний вітер нас так сильно і несподівано вдарив декілька разів, що здавалось — не бу-

Андрій напе, що із дощем нам весело на мандрівці...

Чергові приготавляють обід, а ми голодні дуже-дуже ченаємо...

Цього літа від 9-го до 23-го серпня вісім старших пластунів і юнаків відбули 14-ий уже з черги традиційний водно-мандрівний табір п. н. "Чайка XIV" під проводом 27-го

цевостей: Бостон, Бріджпорт, Боффало, Гартфорд і Ноговз.

Табір почався при гарячій гарній погоді. Перші три дні ми мали декілька коротких "портажів", це ман-

де рятунок для життя із страху та втоми. Таке нам траплялося, що ми мусіли цілими днями веслувати проти вітру й проти висоних та швидких хвиль, які нападали на наші чов-

ни. Але це були чудові пригоди!

Ось я кричу до Оляка (в канойці зі мною), щоб перекинути вітер, а він, бачу, лише молиться і мене не чує! Дивлюся на інших і запримічую на їх обличчях переляк — але немає часу на це звертати уваги. Кожна канойка лише неспокійно ковтається на хвилях, щоб втриматися проти цього сильного вітру.

Також мали ми пригоди в шуканні місця на таборування. Часто натрапляли на піскові місця, але в найгіршому випадку, як не було нічого кращого, приходилось таборувати в болоті! Одиною журбою були в таких місцях комарі, але через вітер і зимну погоду нам комарі взагалі не перешкоджали. Зате треба було втікати перед осами тимбільше, коли ми зрушили їхнє гніздо! Цілу годину тривало, щоб передістатися стежкою попри гніздо. А всеж не обійшлося без того, щоб оси не спробували смаку поту втомлених мандрівників.

Дальшою пригодою можна назвати наше харчування. Кожного дня

Закриття табору: зліва — пл. розв. Юрно Герц, ст. пл. Роман Сливинський, пл. розв. МIRON Дитюн, ст. пл. Олег Борачон, ст. пл. Роман Бергульна, ст. пл. Микола Баб'ян, ХМ (бунчунний), ст. пл. Тарас Борновський, ХМ (писар). Фото: ст. пл. Андрій Пришляк, ХМ (номендант).

ли свіжий харч і також сухий і мами чергувалися як джигурні. Ми мали такі страви, як "турні тетраціні", "туна а ля Нептун", "біф омандін", "чікен пілаф" і "чоп суї". Але який би це був пластовий табір, якби не було славних таборових "клюсок". Все ж таки ніхто не нарівав на їжу (як це буває в "звичайному таборі"). Ми також не забували, що

ВИШКІЛ ЮНАЦЬКИХ ВИХОВНИКІВ

Приїхавши на пл. оселю "Вовча Тропа" на вишкіл юн. виховників у суботу, 16 серпня, я зустрів багатьох товаришів і товаришок. На моє велике здивування я побачив, що більшість учасників вишколу — це були, так як і я, новацькі виховники, з якими я знався з праці з новачством, а які тепер мають охоту працювати з юнацтвом.

О год. 5-й по пол. відбулось відкриття вишколу. Нам представили наш провід, а саме: н-тка вишколу — пл. сен. Слава Рубель, бунчунний — ст. пл. Олесь Лабунька, писар — ст. пл. Роксоляна Мицьо. Після того перша спільна вечеря. Тепер можна було краще побачити, скільки нас. А було нас 30 учасників, у тому 14 дівчат і 16 хлопців. Після вечері ми співали пісні, а опісля вже скоро була нічна тиша. Всі спали кріпко, бо були втомлені тим першим днем, а також знали, що завтра буде тяжкий день.

Чи то від тяжкої праці, чи так справді було, але їна в таборовій кухні всім учасникам вишколу дуже смакувала.

Після сніданку почалася справжня програма вишколу. Ми мали багато прелегентів, які говорили нам на різ-

риба є смачна, зокрема як ми її самі ловили. Риболовство було особливо цікаве для Мирона, коли йому зловились такі великі риби, що зламали не одну, а дві вудки!

Коли дощ або бурхливі хвилі не перешкоджали на великих озерах, ми проводили весело час, видумуючи коломийки про наш табір і його членів. Вкінці останній день ми їхали без великої перерви, але з пісненькою на устах. Однак останні 4 години прийшлося їхати з постійним дощем. Мокрі і втомлені, ми все таки задоволені причалили до берега після 150 миль мандрівки!

По закінченні мандрівки, по дорозі додому, ми вступили на один день до Монреалю. Місто по довгій мандрівці в природі було великою зміною для нас і цікавим закінченням такого різноманітного табору. Всі закінчили табір з гарними спогадами і бажанням відбутися більше таких мандрівок.

Ст. пл. Микола Баб'ян
Курінний 27-го Кур. УСП-ів
"Хмельниченки"

Дуже тяжка була для нас усіх ніч із четверга на п'ятницю. Ми всі сиділи й опрацьовували 3-місячний плян праці з юнацтвом. Це було конечно зробити якнайкраще, бо від цього великою мірою залежало, чи перейдеться вишкіл.

Найприємніше на вишколі було те, що майже всі зайняття були разом з пластунками.

У суботу відбулася прощальна наша ватра, яку збудував я з моїм товаришем Юрном Сметою. На ватрі були й гості з-поза вишколу. А опісля ми ще мали вечірню і прийняття з "піццою", і це мало великий успіх.

І ось уже неділя! Ішов дощ — тобто природа оселі плакала за нами. Принаймні так мені й іншим виглядало. Треба тут сказати, що зате впродовж цілого вишколу погода була дуже гарна!

О 11-й годині — напруження. Нас повідомлено, хто закінчив успішно вишкіл, а хто ні.

Закриття було коротке, але ми всі плакали, бо за цей час зжились тісно, стали як родина.

Моя особиста оцінка тана: це найліпший вишкіл, на якому я колинебудь був. І тому цілому проводю від мене тричі "слава!": СЛАВА! СЛАВА! СЛАВА! і також голосне СКОБ!

Ст. пл. Роман Я. Пиндус

СВЯТО ВЕСНИ У ВАШІНГТОНІ, Д.К.

Минулими роками Вашингтонська Пл. Станиця відбувала Свято Весни спільно з іншими станицями, а цього року ми відбули наше пластове свято самі. Зустріч відбулася в місцевості Кетлет, Вірджинія, в посіло-сті пана д-ра Віталія Гарбера.

Збірна відбулася 24-го травня 1975 року біля крамниці "Зейр". Все юнацтво, разом з проводом, автобусом відїхало на площу табору. У проводі були: комендант — пл. сен. Орест Білоус; бунчужний пл. сен. Роман Рондяк; ст. пл. Ірина Ясінська — писар. Після відкриття відбулося розтаборування і обід. Тереновий змаг, підготований за зразком "маневрів", відбувся успішно, як також спортові змагання.

О годині 9-й почалася "весняна ватра". Перша частина ватри була присвячена пам'яті головного командира Української Повстанської Армії

— генерала Романа Шухевича — Тараса Чупринки. Після підпалення ватри смолоскипами комендант свята, друг Орест Білоус, прочитав зворушливий есей про Тараса Чупринку, в якому підкреслив Чупринкову мужність, відданість і любов до України. Юначка Катря Сокіл прочитала уривок з "Юнана" про спомин зустрічі з Шухом. Друга частина ватри, себто "весела ватра" була під проводом пл. розв. Ляиси Курилас. Різні скечі і пластові пісні містилися в цій програмі. Спільними піснями "Сірили у сумерку", "Ніч вне йде" і традиційним пластовим "Добраніч" закінчено цю весняну ватру.

У неділю вранці новацтво заїхало на площу. Гнізда мали свої окремі програми під проводом гніздових. Відбулася польова св. Літургія, яку відслужив о. радник Степан Кіржецький. Опісля відбулася теренова гра

і закінчення спортових змагань.

О годині 2:30 відбулося закриття нашого дводенного табору.

В автобусі було чути різні розмови юнацтва. Всі погоджувалися, що Свято Весни було найкращим і найцікавішим святом на нашому терені. Велику працю нашого бунчужного, друга Романа Рондяна, при підготові ігор і змагів було видно на кожному кроці.

А другові Орестові Білоусові, нашому комендантові, дякую в імені всіх учасників за зразкове проведення вправ, ігор і програми. Його великий ентузіазм переходив і захоплював усіх учасників, які донесли своїх зусиль, щоб Свято Весни було успішним.

СКОБ!

Ст. пл. Ірина Ясінська

МОЇ ВАРЕНИКИ

— Сьогодні будуть вареники.

— Як знаєш? Ти певний?

— В костях чую, що будуть. Знаєш, я таки відчуваю, коли буде якась зміна в житті, коли світ переживатиме катаклізм, коли... коли будуть вареники. А зрештою, я заглянув до кухні.

Розмова шепотом припинилася при дверях молитовниці. Два пластуни-питомці Українського Католицького Університету в Римі ввійшли на іспит совісті. У каплиці чути голосіння передобідньої симфонії у виконанні голодних шлунків. Роман усміхнувся, бо пізнав мелодію очікування вареників.

Обід — виносять юшку. Брови напняті, ніздрі в русі: яка буде вона? Нагло — тривога! Це ж не знайомий наш співбрат вареників. Це ж не те, чого ми сподівались. Це ж не борщ!

— Все ж таки я вірю, що будуть вареники — мужньо заявив малий Ромцьо.

— Я погоджуюся. Я відчуваю. Я бачив — додав без вагання Андрій.

У півголосі з'їдено юшку, а громада напружено чекає пришествя вареників, зиркаючи часто на Андрія, черпаючи силу з його впевненості.

Чекання стояло чорною хмарою над ними, а Тарасові борідка крутилася спонтанно, виглядаючи в'їзду вареників.

— Риба! — скрикнув із жахом Роман. — Риба, а не вареники!

На обличчях змалювався переляк. Миттю спалахнула злість і всі глянули в кут, де за деревів зі страху Андрій.

— Я ж бачив! Я ж бачив! Я...

Подивились на нього вже з милосердям. Борис кинувся успокоювати плачучого лжезвісника, а тимчасом поважно підвівся о. Іван і суворо промовив:

— Сестра Марта каже, що хтось із студентів нарікав, що зачасто дають вареники.

— Хто?! Де? Розідру його! — спалахнув Йосафат.

Сиділи всі ніяково, їли рибу, час-до-часу зиркаючи на знищеного Андрія.

Пантелеймон Пупчик

СПОРТИВНО- ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР НА "ВОВЧІЙ ТРОПІ"

Минулого літа, в серпні 1974-го року, відбувся перший хлоп'ячий спортивний табір Загону "Червона Калина". Учасники були задоволені з табору, бо програма занять була цікаво проведена.

Тому члени Загону "Червона Калина" постановили, що наступний спортивний табір буде мішаний. Відгук на цю постанову був численний: понад вісімдесят хлопців та дівчат зголосилося до участі в таборі.

Склад старшини табору такий: отаман — пл. сен. Ігор Денайло, канцлер — ст. пл. Леся Кушнір, осавул — пл. сен. Мирослав Лозинський, головний обозний — ст. пл. Ростик Денайло, обозна підтабору юначок — ст. пл. Інуса Жеребецька, ланковий інструкторів — ст. пл. Роман Ліщинський, лікар — пл. сен. Юліан Гной.

Інструкторів цього року було багато і всі вони були надзвичайно кваліфіковані, з умінням вияснити свою ділянку докладно, як теоретично, так і практично.

Великою поміччю в успішному проведенні табору була значна фінансова пожертва всім знаної пластової виховниці, пл. сен. Євстахії Гойдиш.

Три нові ділянки були прилучені до програми цьогоорічного табору, а саме: метавна, яку вели пл. сен. Юрій Струтинський і ст. пл. Орест Вірстюк, дужання, яке вів ст. пл. Олег Декайло, і лучництво, яке вів ст. пл. Орест Вірстюк. Крім цих нових занять, учасники табору брали участь у різних ділянках легкоатлетики, в які включено довгі і короткі біги, стрибки в далечінь, у височінь і трискон, стусан нулею і мет диском та штафета.

Вели ці заняття інструктори: Роман Ліщинський, Андрій Кмета, Петро Ярмач, Таїса Галібей, Богданна Долішна, Христя Роговська і Анета Ярмач — всі пластунки.

Відбивання, кошівна, копаний м'яч і сук-пук належали до складу спортивних ігор, де інструкторами бу-

Інструктор копаного м'яча М. Нога під час інструктажу.

Христя Роговська провадила стрибки в далечінь

Інструктор О. Верстюк навчає юначок стріляння з луна.

ли старші пластунки і пластунки: Ігор Ковалисько, Богдан Савицький, Андрій Кмета, Олег Декайло, Петро Рівес і Оксана Сидорян.

Хлопці мали особливе щастя, бо в другому тижні табору, завдяки Українському Спортовому Клубові в Нью-Йорку, приїхав як спеціальний інструктор копаного м'яча пан Михайло Нога, якого вважають одним з найкращих українських змагунів у цій ділянці. Пан Нога присвятив багато часу всім корисним вправам та інструктажам.

Таборовики також стріляли з кріса під наглядом пл. сен. Мирослава Лозинського.

Дуже популярним у таборі було плавання, яке вміло вела ст. пл. Ка-

труся Долішна. Часто висвітлювали фільми, в яких завансовані спортсменці показували, як правильно виконувати свою ділянку. Наші інструктори також давали багато корисних гутірок, що були зв'язані з їхньою ділянкою.

До нас загостив також пл. сен. Ігор Раковський і мав з нами гутірку про небезпеку наркотиків.

При кінці табору пан Нога організував змагання між учасниками хлоп'ячого підтабору, розділивши їх на чотири дружини: Калиняни, Запорозці, Квітки і Тризуб. Дружина "Калиняни", капітаном якої був пл. розв. Михайло Стоцько, здобула чемпіонат, вигравши всі три гри з вислідами: 4 — 3, 5 — 0, 3 — 1.

Після закінчення першого спортивного табору Старшина і організатори табору ухвалили, що юнаки, які були тоді першунками, можуть вернутися на наступний табір як підінструктори. Цього року пл. розв. Андрій Голінський дуже добре вив'язався як підінструктор у відбиванні.

Учасники табору два рази грали копаного м'яча, змагаючися з булавою. Перший раз дружина учасників була ще непевна, і як пл. сен. Ігор Декайло дав два голи, вона цілком розпалася і юнаки програли 7-4. Але друга гра вийшла цілком інакше. Були деякі зміни в розкладі дружини і юнаки грали з більшим запалом. У другій половині булава провадила 3-1, але юнацька атака притиснула булаву і вирівняла вислід. Гра закінчилася розіграною. Юнаки Михайло Стоцько і Андрій Голінський дали всі голи. Юнак Петро Михайлів грав знаменито на воротах.

Прийшов останній день табору, і всі чекали, щоб узнати, хто буде першунком. У дівочому підтаборі Віра Чума стала першункою відмінницею, Леся Гной — першункою з похвалою, а

Марта Мачай і Ліда Михайлюк — першуннями з призначенням. У хлоп'ячому підтаборі першуню відмінником став Петро Михайлів, першуню з похвалою — Олесь Кузишин, а першуню з призначенням Ігор та Орест Струтинські.

Не легко було учасникам розпрощатися, бо табір вдався першорядно і всі знаменито провели час. Не раз при прощанні заблищали сльози в очах, бо таборівники між собою так само щиро дружили, як і завзято змагалися.

Всі роз'їхалися додому з приємними споминами і постановою вернутися назад на другий рік.

Пл. розв. Олесь Кузишин

Марш СБТ

*Як лиш сурми залунають,
Хвиля слави надійде,
Знак Червоної Калини
Нас до змагу поведе.*

*Володіти над собою —
Це для нас усіх мета:
«Хто є паном свого тіла,
В того густа душа».*

*З поля слави принесемо
За звитягу двісті гаш.
Перемога — наша мати,
А отаман — батько наш.*

*Вовга Тропа, 13. 8. 1975
Для моїх друзів
із «Червоної Калини»
брат Філько, С.м.*

ВДАЛИЙ ДЕБЮТ КЛІВЛЕНДСЬКИХ ЮНАЧОК НА ПЕРШЕНСТВАХ У ПЛАВАННІ

У суботу, 30 серпня ц. р. відбулися на "Союзівці" в США 19-ті щорічні першенства УСЦАН у плаванні, в яких уперше взяла участь група змагунок з Клівленду.

Дебют клівлендських пластунок треба вважати повним успіхом, а добуття одного першого місця, другого в штафеті та закваліфікування всіх учасниць у групі 15-18 років до фінальних запливів належною нагородою за пильність у тренінгах, посвяту часу й ентузіазм до тої ділянки спорту.

У групі 11-12 років Леся Дармохвал добула золоту медаль та звання першунки на 1975 рік у запливі на 25 м. довільним стилем.

Наша найшвидша змагунка Христя Дармохвал, що мала змагатися у групі 13-14 років, не могла виказати

своїєї кляси: до конкуренції 50 м. довільним стилем були зголошені лиш дві змагунки, і тому запливи не відбулися.

У запливах на 50 м. для вікової групи 15-18 років змагались Ірнка Гайдун і Ірнка Дармохвал, добуваючи 4-те й 5-те місце.

У гінцях 4x25 м. довільним стилем для всіх вікових груп клівлендські юначки в складі Ірнка Гайдун, Леся Дармохвал, Рома Телішевська і Христя Дармохвал виказали добрий, вирівняний рівень і добули почесне друге місце.

Участь у запливах на 50 м. клясичним стилем скінчилася невдачею: всі чотири юначки з Клівленду були дискваліфіковані за неправильне виконання рухів ногами.

Степан Маланчук

УСМІХНИСЯ!

З ПЛАСТОВОГО ЖИТТЯ

Під час теренової гри в таборі — гаряче. Над озером зупинився гурток юнаків. Стали під деревом, а комарі не дають спокою.

Один юнак питає другого:

— Що, думаєш, їдять комарі, як немає нікого в лісі?

— Коли нема нікого в лісі, то я думаю, що вони їдять усе, приміром, всяку дичину, яка є тут у лісі, а сьогодні приїхали сеньйори — то їх їдять...

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

Українського Робітничого Союзу

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПЕРЕДОВОЇ БРАТСЬКОЇ УСТАНОВИ УКРАЇНСЬКИХ ЛЮДЕЙ В КАНАДІ І АМЕРИЦІ

Модерні — першої кляси — забезпечені поліси на життя; Допомога окваліфікованим і немічним членам; Стипендії і стипендійна допомога студіюючій молоді у вищих школах; Дитячі підприємства, таборування і Курси Українознавства; "Народна Воля", "Форум" журнал молоді в англійській мові і відпочинкова оселя "Верховина".

По ближчі інформації пишть або телефонуйте до місцевих секретарів і організаторів УРСюзу; до його головного організатора на Канаду Анатолія Білоцерківського на адресу: 490 Oka St., LaSalle, Quebec, Canada, Tel. (514) 366-1775 або до Гловної Канцелярії УРСюзу — 440 Wyoming Ave., Scranton, Pa., U.S.A. Tel. (717) 342-0937.

Лещатарі викликають лявіни

Цієї зими на терені австрійських Альп згинуло кілька десятків осіб через несподівані лявіни в різних лещатарських місцевостях. Це викликало широку і гарячу дискусію на сторінках преси і в австрійському уряді. Виявилося, що в усіх цих нещасливих випадках спричинниками лявін були легкодушні лещатарі, які, не зважаючи на знаки заборони і написи чотирьома мовами, пускалися з'їздити в терені, на якому можна було спричинити необачним рухом початок лявіни.

Щораз більша популярність лещатарського спорту й одночасно лещатарських resortів, які всіма способами намагаються притягнути людей — зменшує обережність і розуміння, що лещатарство — поруч краси і приємності цього зимового спорту — вимагає особливої уваги і прикмет доброго спортсмена у кожного без винятку, хто припинає дошки до ніг.

Снігові машини — новий спорт чи газард?

В останніх роках на терені Північної Америки і Канади снігові машини ("снoвмобілс") стають щораз більше популярними.

Відносно легке ведення такої машини (куди легше, ніж авто чи мотоциклета) і можливість швидко порушати на засніжених і недоступних для лещат чи авто просторах притягають щораз ширші кола людей різного віку. Цей "спорт" сьогодні має в самій Північній Америці понад мільйон "звеличників", з яких особливо багато молодших (снігові машини можуть провадити діти від 14-го року життя) не здають собі справи з небезпек, які він криє. Снігові машини можуть їхати зі швидкістю до 100 миль на годину, а пересічно з

Яка присмність мчати серед лісів і засніжених долин — але кожний невідомий шлях чи горб ховає небезпеку, якої їзди часто не завважають.

50-милевою швидкістю. Малий відносно мотор і мала кількість бензину для нього вказують на те, що найважливіше в сніговій машині маневрування і балянс руками, подібно як у ровері і мотоциклеті. Але саме через цю швидкість, можливість їздити вночі і куряви снігу, які снігові машини спричиняють, катастрофально збільшується кількість нещасливих випадків у цьому новому й приманчивому спорті.

Саме з цієї причини в журналах появляється щораз більше статей на тему снігових машин і їхнього вживання людьми необачними чи необізнаними з небезпеками.

Поліція чи лісники користуються вже широко сніговими машинами, які не раз допомагають їм добитися в засніжені місця.

І так, снігові машини, які можуть дуже часто бути допоміжними, напр. для поліції, для розшуків загублених чи засипаних у снігових людей, є одночасно носіями нещасливих випадків і смертей, які в останньому році збільшилися майже пропорційно до кількості вироблених нових снігових машин.

АРКА ЗАХІД

це не лише
модерна українська книгарня
і крамниця гарних дарунків,
але також
справжній мистецький осередок
для обслури українців Торонто
та дооколичних місцевостей.

- книжки, часописи і журнали;
- грамофонні пластинки, радіоприймачі, друкарські машинки;
- різьба, кераміка, образи, кришталі, порцеляна, полотна і нитки "ДМС" до вишивання, вишивши, жіночі хустини;
- великий вибір гарних дарунків на різні okazji;
- висилка пакунків в Україну.

ARKA WEST
2282 Bloor St. West
Toronto 21, Ont.
Telephone: 762-8751

Ваші заощадження складайте, а позички
на всякі потреби беріть у фінансовій
установі, що їй на ім'я:

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА "САМОПОМІЧ" У ДІТРОЙТІ

ТРИ БЮРА ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ

НА ЗАХОДІ МІСТА
7346 Michigan Avenue
At Tarnow
Detroit, Michigan 48210
Tel.: 841-2390

У ВОРРЕНІ
28792 Royan Road
Warren, Michigan 48092
In The King Plaza Just South of 12 Mile Rd.
Tel.: 573-7074

ГОЛОВНЕ БЮРО
11838 Jos. Campau Avenue
Hamtramck, Michigan 48212
Tel.: 891-4100

Щадіть — Позичайте — Обезпечуйтесь.

В пам'ять

св. п.

пл. сен. ЗЕНОНА КОРЧИНСЬКОГО

складаємо на пресовий фонд пластових журналів
"Готуйсь", "Юнана" і "Пл. Шляху" \$1,120.00

по \$50.00 — д-р Тарас і Іванна Ганушевські, д-р Іван і Оленсандра Кизини, Роман Хаджай; \$30.00 — Ярослав і Марія Баранські; \$25.00 — Володимир і Шарльота Баранські, Любомир і Діана Баранські, Тарас і Марія Дурбани, Марія і Омелян Гальбіни, Роман і Ольга Кеніші, Юрій і Романа Кеніші, Марія І. Кузів, інж. Юрій і Маріяна Кузиви, д-р Андрій і Лілія Лемішні, Юрій і Анна Лопатинські, Андрій і Віра Миці, Володимир і Надія Онишневичі, Роман і Ірина Павлічні, Роман і Уляна Рондяни, Ярослав і Слава Рублі, Марія Стадниціна, Ярослав і Марія Томоруґи; по \$20.00 — Ліда М. Баранська, Володимир і Поля Книші, д-р Теодосій і Люба Крупі, д-р Микола і Ольга Кузьмовичі, Юрій і Христина Навроцьні, Зиновій Онишневич, д-р Любомир Романків, Ігор і Олена Сохани, Михайло і Оленсандра Юзеніви; по \$15.00 — Петро і Іванна Ганкевичі, Юрій і Христина Ференцевичі; по \$10.00 — Григорій Бануменно, Нестор і Марта Базарни, Михайло Белендюк, Роман і Іванна Бобяни, Ярослав і Дарія Бойдунини, Юрій і Ірина Богачевські, Микола і Галя Гошовські, Богдан і Ярослава Жеребецьні, Осип і Степанія Іванчуни, інж. Ігор і д-р Надія Кмети, Дмитро і Стефанія Косовичі, Роман і Люба Книші, Іван Лодинський, Атанас і Евстахія Міляничі, Ірина Нанасси, Анна Нинифорун, д-р Ярослав і Ірина Падохі, д-р Степан і Ольга Парубчани, Михайло і Любомира Пенанські, Ігор і Зіна Раковські, Володимир і Мирослава Савчани, Ніна Самоніш, Володимир і Марія Свинтухи, Ольга Стецура, Антін Тимкевич, Леся Трембіцька, Ярослав і Люба Федуні, Галя Чехут, Віктор і Іванна Яворські; по \$5.00 — Іван і Ольга Близнани, Михайло Демчишин, Степан і Марія Конашевичі. Усі із США.

Ставайте членами і
ощадниками одинокої у
Вікторії Української
Кредитової Кооперати-
ви «Дністер».

«Дністер» платить від
звичайних вкладів 7%
з місячним виповідженням 9%
з 3-місячним виповідженням 9½%

Від дитячих конт, заморожених на 5 ро-
ків, «Дністер» платить 10%.

Убезпечуйте доми, авта і хатні улашту-
вання в «Дністрі».

Українські гроші до української інститу-
ції, для українських цілей. Кооперація це
наша економічно-фінансова твердиня!

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА",

що вплинули до 11 листопада ц. р.

США:

38-ий Курінь УПЮ-ок ім. Марусі Тарасенко, Пас- сейк, прихід з юнацької вечірки	100.00
Курінь УПС-ок "Княгині", Філядельфія, заробіток із розіграші олії в часі Пластового Свяченого Пла- стової Станиці у Філядельфії	80.00
Пл. сен. Ярослав Падох, Нью-Йорк	75.00
Курені УПС-ів і УСП-ів "Хмельниченки", Курінь УСП-ів "Побратими" і Курені УПС-ок і УСП-ок "Чорноморські Хвилі" із Свята Весни на "Вовчій Тропі"	50.00
Пл. юн. Марія Трешневська, Воррен	2.00
Пл. юн. Ліда Семущан, Вудсайд	1.00
Пл. юн. Борис Сеник, Дітройт	1.00
Пл. юн. Ігор Химич, Філядельфія	1.00
Пл. юн. Марта і Міра Левицькі, Мейпелвуд	1.00

США разом **\$311.00**

КАНАДА:

Пл. сен. Ігор Комарницький, Іслінгтон	13.00
Пл. юн. Дарія Назарко, Іслінгтон	2.00
Пл. юн. Богданна Бойко, Вестон	1.00
Пл. юн. Маруся Чернявська, Міссіссага	0.50

Канада разом **16.50**

АВСТРАЛІЯ:

Українська Кредитова Кооператива "Дністер", Мельборн	31.05
---	-------

Із США і Канади замість квітів на могили (дивись
посмертні згадки у цьому числі)

468.70

Усі разом **\$827.25**

Друзі і Подружки! Пресфонд призначений на даль-
шу розбудову Вашого "Юнака". Тому кожний і кожна
з Вас, кожний юнацький гурток і кожний юнацький ку-
рін повинні принаймні раз у році переслати свою
пожертву на пресфонд "Юнака". Хто черговий?

Замість квітів на свіну могилу

св. п.

пл. сен. **ЗЕНОНА КОРЧИНСЬКОГО**
з Нью-Йорку

заслуженого громадянина і пластового діяча,

складаємо \$10.00 на пресовий фонд "Юнака"

ЕЛИСАВЕТА і БОГДАН НАЗИМИРИ
Ріднайна, Канада

У першу болючу річницю смерти

св. п.

пл. сен. **ТАРАСА ЛІСЬКЕВИЧА**

Батька нашого Друга

складаємо \$300.00 на запасний фонд

Пластового Видавництва

Члени Куреня УСП-ів "Побратими", США

Замість квітів на свіну могилу

св. п.

ред. **ВАСИЛЯ СОФРОНОВА-ЛЕВИЦЬКОГО**

склала \$25.00 на пресовий фонд "Юнака"

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ
в Торонті

Замість квітів на свіну могилу

св. п.

ред. **ВАСИЛЯ СОФРОНОВА-ЛЕВИЦЬКОГО**

склали \$10.00 на пресовий фонд "Юнака"

пл. сен. **АНДРІЙ і СОФІЯ ХАРАНИ,**
Іслінгтон

Замість квітів на могилу

св. п.

МИКОЛИ СТРУКА

Батьна ст. пл. Христі Струн

нолишньої зв'язкової 38-го Куреня УПЮ-он в Пассейну,

складаємо \$25.00 на пресовий фонд "Юнака"

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ
Пассейн, США

Замість квітів на могилу

св. п.

МИКОЛИ СТРУКА

Батьна ст. пл. Христі

складаємо \$25.00 на пресовий фонд "Юнака"

28-ий КУРІНЬ УПС-он "ВЕРХОВИННИ"
у США

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСТУНИ І ПЛАСТУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,
Той доляр, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ "Самопоміч" платить 5½% ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

Праця і ощадність забезпечать

Вашу майбутність!

Пластуни і Пластунки,
учні свято-миколаївських шкіл,
складайте свої ощадності у

СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКИЙ КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ.

Спілка приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

“ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО”

можна набути

- в Канаді: у Пластовій кооперативі “ПЛАИ”

PLY Ltd., 768 Queen St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada.

**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всю
друкарську
роботу.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

- літаком • кораблем • поїздом • автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюроі

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1M8, Canada

Ціна: 90 центів RETURN POSTAGE GUARANTEED

**“МІЙ ПЕРШИЙ СЛОВНИК”
ЦІННА Й НЕОБХІДНА КНИЖКА
ДЛЯ КОЖНОЇ РОДИНИ І ШКОЛИ**

Здійснилася мрія наших визначних виховників — учителів — бл. пм. Ц. Паліїв та З. Зеленого. Уже можна набuти у Видавництві Об'єднання Українських Педагогів Канади *“Мій перший словник”*, близько тисяча слів з ілюстраціями малярів Юрія та Яреми Козаків. Посібник необхідний кожній українській родині, яка плекає рідну мову.

Ціна книжки 6.00 дол плюс 50 центів на пересилку. Замовлення тільки грошовими переказами (Money Order) через труднощі з виміною чеків, слати на адресу:

**“PLY” CO-OP. LTD., 768 Queen St. West
Toronto, Ont., Canada M6J 1E9**